

Mats Löfström sv

Skriftligt spörsmål om tryggheten av frivilliga brandkårernas verksamhetsförutsättningar

Till riksdagens talman

I inrikesministeriets redogörelse för räddningsväsendets tjänster och ekonomi i välfärdsområdena 2024 konstateras att tillgången på personal och den ekonomiska balansen innebär betydande utmaningar. Ministeriet betonar behovet av att stärka den frivilliga brandkårsverksamheten genom ett utvecklingsprogram och genom att trygga en livskraftig frivilligverksamhet som en central del av räddningsväsendets servicesystem. För att uppnå dessa mål är det avgörande att verksamhetsförutsättningarna för de frivilliga brandkårerna inte försvåras. Tvärtom borde de i stället stärkas.

Inrikesministeriet planerar nu förändringar i de fysiska kraven för frivillig brandkårsverksamhet, något som har väckt stor oro bland aktiva inom många frivilliga brandkårer. De frivilliga brandkårerna utför ett ovärderligt arbete runt om i Finland och på Åland, och det finns en verklig risk att många aktiva och erfarna medlemmar tvingas avsluta sitt engagemang om de nya, strängare konditionskrav som inrikesministeriet planerar skulle träda i kraft.

Endast en liten del av de frivilliga brandkårernas verksamhet består av specialuppgifter såsom rökdykning, vilka kräver hög fysisk prestationsförmåga, medan grundläggande uppgifter såsom yttre släckning, första hjälpen, säkring av olycksplatser och logistiskt stöd inte kräver samma fysiska nivå. Regelverk och krav bör därför utformas så att de stöder ett brett deltagande och tryggar en tillräcklig rekryteringsbas. Detta är av alldeles särskild vikt i dagens värld med hybridhot, där beredskap är av ännu större betydelse och där den frivilliga brandkåren är en central aktör.

Frågan är också mycket relevant för Åland, där utbildningen av avtalsbrandkårer följer det nationella systemet och tillhandahålls av Räddningsinstitutet. Deltagande i utbildningar förutsätter att de fysiska prestationskraven enligt FireFit-indexet uppfylls. FireFit är ett viktigt verktyg för arbetarskydd och säkerhet, men kraven bör tillämpas proportionerligt och i förhållande till de uppgifter som ska utföras. Om höga fysiska krav tillämpas även för grundläggande uppgifter riskerar det att försvaga rekryteringen och den frivilliga verksamheten, vilket skulle få negativa konsekvenser för räddningsväsendets beredskap.

För att trygga tillgången på räddningspersonal är det viktigt att undvika orimliga krav för grundläggande uppgifter. De frivilliga brandkårernas styrka bygger på frivilligt engagemang, och samhället har inte råd att förlora dessa viktiga resurser. Det är viktigt att ha regler och krav som

Skriftligt spörsmål SS 54/2026 rd

skyddar brandmän och förebygger olyckor. Aktiva inom de frivilliga brandkårerna verkar dock inte ha kännedom om några olyckor eller andra händelser som skulle motivera att kraven nu skärps.

Med hänvisning till 27 § i riksdagens arbetsordning ställer jag följande spörsmål till den minister som saken gäller:

Vad är motiveringen till att inrikesministeriet planerar förändringar i de fysiska proven,

har man för avsikt att gå vidare med planerna, och

har man gjort en konsekvensbedömning av vilka effekter detta skulle få för de frivilliga brandkårerna och deras möjligheter att rekrytera tillräckligt många frivilliga?

Helsingfors 26.2.2026

Mats Löfström sv